

Atspausdinta iš e-seimas.lrs.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS IR KAZACHSTANO RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS

SUTARTIS

DĖL INVESTICIJŲ SKATINIMO IR ABIPUSĖS APSAUGOS*

Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir Kazachstano Respublikos Vyriausybė, toliau vadinamos „Susitariančiosiomis Šalimis“,

- norėdamos plėtoti ekonominį bendradarbiavimą abiem pusėms naudingomis sąlygomis,
  - siekdamos sukurti palankias sąlygas vienos Susitariančiosios Šalies investicijoms kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje,
  - pripažindamos, kad šių investicijų skatinimas ir abipusė apsauga bus palankios stimuliuoti privataus verslo iniciatyvą bei prisidės prie abiejų Susitariančiųjų Šalių gerovės,
- susitarė:

1 straipsnis

Sąvokos

Šios Sutarties tikslams:

1. Sąvoka „investicijos“ reiškia bet kurios rūšies turtą, investuotą vienos Susitariančiosios Šalies investitoriaus kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje pagal Susitariančiosios Šalies, kurioje atliekama investicija, įstatymus ir tvarką. Ši sąvoka ypač, nors ne visada, apima:

- a) kilnojamąjį ir nekilnojamąjį turtą bei kitas turtines teises, tokias kaip ipoteka, užstatas, turto sulaikymas ir analogiškas teises;
- b) akcijas, obligacijas ir kitas dalyvavimo įmonėse formas;
- c) pretenzijas į pinigus, kuriuos naudojant buvo sukurta ekonominė vertė, arba pretenzijas į bet kokią ekonominę vertę turinčią veiklą;
- d) autorines teises, pramoninės nuosavybės teises (tokias kaip patentai, pramoniniai pavyzdžiai ir modeliai, prekių ženklai, prekybiniai pavadinimai), know-how, goodwill;
- e) valstybinio organo suteiktą bet kurią teisę ekonominei veiklai atlikti, įskaitant koncesijas gamtinių išteklių žvalgybai, gavybai ir jų panaudojimui.

Bet koks investicijos formos pakeitimas, padarytas pagal Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje atlikta investicija, įstatymus ir kitus norminius aktus, nekeičia jos, kaip investicijos, pobūdžio.

2. Sąvoka „investitorius“ reiškia:

- a) fizinį asmenį, kuris yra vienos iš Susitariančiųjų Šalių pilietis pagal joje galiojančius įstatymus;
- b) bet kurį ūkinį subjektą, įsteigtą vienos iš Susitariančiųjų Šalių teritorijoje pagal joje galiojančius įstatymus ir tvarką;
- c) bet kurį ūkinį subjektą ar organizaciją, įsteigtą pagal bet kurios trečiosios valstybės įstatymus ir tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuojamus Susitariančiosios Šalies piliečių ar ūkinių subjektų, turinčių savo buveinę tos Susitariančiosios Šalies teritorijoje; turint omenyje, kad kontrolei reikalinga didelė nuosavybės dalis.

3. Sąvoka „pajamos“ reiškia visas iš investicijų gautas sumas ir ypač, nors ne išimtinai, apima pelną, kapitalo padidėjimo pajamas, palūkanas, dividendus ir autorinius honorarus.

4. Sąvoka „teritorija“ reiškia:

- a) Lietuvos Respublikos atžvilgiu: Lietuvos Respublikos teritoriją, įskaitant teritorinę jūrą ir bet kuriuos jūrinius ar povandeninius plotus, kuriuose pagal tarptautinę teisę Lietuva gali naudotis jūros dugno, žemės gelmių ir gamtinių išteklių tyrinėjimo, eksploatacijos ir saugojimo teisėmis;
- b) Kazachstano Respublikos atžvilgiu: Kazachstano Respublikos valstybinę teritoriją, įskaitant laisvasias ekonomines zonas, kontinentinį šelfą ir žemės gelmes, kurių atžvilgiu Kazachstano Respublika pagal tarptautinę teisę vykdo savo suverenias teises ir jurisdikciją.

2 straipsnis

Investicijų skatinimas ir leidimas investuoti

Kiekviena Susitariančioji Šalis skatina kitos Susitariančiosios Šalies investitorius investuoti pirmosios Susitariančiosios Šalies teritorijoje ir pagal savo įstatymus ir tvarką priima tokias investicijas.

3 straipsnis

Investicijų apsauga ir jų teisinis režimas

1. Kiekviena Susitariančioji Šalis užtikrins kitos Susitariančiosios Šalies investitorių investicijoms teisingą ir lygiavertį režimą, taip pat užtikrina jų visišką saugumą ir apsaugą savo teritorijoje.

Nė viena Susitariančioji Šalis vienašalėmis ar diskriminacinėmis priemonėmis netrukdo kitos Susitariančiosios Šalies investitoriams valdyti, palaikyti, naudotis ar disponuoti investicijomis.

2. Kiekviena Susitariančioji Šalis pagal savo įstatymus ir tarptautines sutartis užtikrina savo teritorijoje kitos Susitariančiosios Šalies investitorių investicijoms ne mažiau palankų režimą negu tas, kuris suteikiamas savų investitorių investicijoms ar bet kurios trečiosios valstybės investitorių investicijoms.

3. Šio straipsnio nuostatos neįpareigoja nė vienos iš Susitariančiųjų Šalių taikyti kitos Susitariančiosios Šalies investitoriams palankumą, lengvatas ar privilegijas tokias, kokias ji teikia bet kurios trečiosios valstybės investitoriams dėl:

a) esamo ar būsimą dalyvavimo muitų sąjungoje, bendroje rinkoje, laisvos prekybos zonoje, ekonominėje sąjungoje ar bet kuriose kitose regioninio ekonominio bendradarbiavimo formose;

b) lengvatų, teikiamų pagal jau esančias ar būsimas sutartis dėl dvigubo apmokestinimo arba dėl kitų su mokesčiais susijusių susitarimų ar vidaus mokesčių įstatymų.

4 straipsnis

Ekspropriacija ir kompensacija

1. Nė viena iš Susitariančiųjų Šalių savo teritorijoje neekspropriuoja, nenacionalizuoja ir nesiima analogiškų priemonių (toliau vadinamų „ekspropriacija“) prieš kitos Susitariančiosios Šalies investitorių investicijas, išskyrus:

a) tokia ekspropriacija atliekama visuomenės poreikiams ir vykdoma įstatymų nustatyta tvarka;

b) tokia ekspropriacija yra nediskriminacinė;

c) yra suteikiama nedelsiama, atitinkama ir veiksminga kompensacija.

2. Kompensacija, minima šio straipsnio 1 dalies (c) punkte, atitinka eksproprijuočių investicijų rinkos vertę, buvusią prieš pat ekspropriaciją arba kai taikoma ekspropriacija tapo viešai žinoma, priklausomai nuo to, kas įvyks anksčiau, ir yra nedelsiant išmokama. Į kompensaciją įeina palūkanos nuo pirmos dienos po ekspropriacijos datos, apskaičiuotos pagal LIBOR kursą. Kompensacija yra veiksmingai realizuojama ir laisvai pervedama.

3. Investitoriai, kurių turtas eksproprijuojamas, turi teisę į neatidėliotiną atitinkamų kitos eksproprijuojančios Susitariančiosios Šalies juridinių ar administracinių institucijų atliekamą peržiūrą, siekiant nustatyti, ar tokia ekspropriacija ir vėlesnė jos kompensacija atitinka šio straipsnio principus ir eksproprijuojančiosios Susitariančiosios Šalies įstatymus.

4. Vienos Susitariančiosios Šalies investitoriams, kurie patiria nuostolius dėl savo investicijų kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje dėl karo, ypatingos padėties įvedimo, sukilimo, maišto ar kitų panašių įvykių, suteikiamas režimas, ne mažiau palankus, negu taikomas saviems investitoriams arba bet kurios trečiosios valstybės investitoriams. Bet kokia sekanti iš to kompensacija yra išmokama nepagrįstai neatidėliojant ir yra laisvai pervedama.

5. Investitoriai, minimi 1 straipsnio 2 dalies (c) punkte, negali reikšti pretenzijų pagal šio straipsnio dalis, jeigu kompensacija jau buvo išmokėta pagal kitos investicijų apsaugos sutarties, sudarytos Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje buvo atliktos investicijos, panašias sąlygas.

5 straipsnis

Pervedimai

1. Kiekviena Susitariančioji Šalis užtikrina kitos Susitariančiosios Šalies investitoriams, įvykdžius visus įsipareigojimus, nustatytus Susitariančiosios Šalies, priimančios investicijas, įstatymų, nepagrįstai neatidėliojant, laisvai konvertuojama valiuta pervedimą lėšų, susijusių su investicijomis, ypač:

a) kapitalo bei papildomų sumų investicijoms palaikyti ar plėsti;

b) pajamų, pelno, palūkanų, dividendų ir kitų einamųjų įplaukų;

c) įplaukų, gautų visiškai arba iš dalies likvidavus investicijas;

d) lėšų, skirtų gaunamoms ir dokumentais įformintoms, su investicijomis tiesiogiai susijusioms paskoloms apmokėti;

e) kompensacijų pagal šios Sutarties 4 straipsnio nuostatas;

f) vienos Susitariančiosios Šalies piliečių, kuriems yra leista dirbti ryšium su investicijomis kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, uždarbių.

2. Pervedimai laisvai konvertuojama valiuta yra atliekami nedelsiant pagal Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje buvo atliktos investicijos, nustatytą tvarką. Investitoriui paprašius, viena konvertuojama valiuta gali būti keičiama į kitą konvertuojamą valiutą pagal investitorių aptarnaujančio banko užsienio valiutos keitimo kursą.

3. Susitariančiosios Šalys įsipareigoja šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytiems pervedimams taikyti tokį pat palankų režimą, kuris taikomas savų investitorių ar bet kurios trečiosios valstybės investitorių pervedimams, susijusiems su investicijomis.

6 straipsnis

Subrogacija

1. Jeigu viena iš Susitariančiųjų Šalių ar jos įgaliota Organizacija („pirmoji Susitariančioji Šalis“) apmoka pagal garantiją arba draudimą, kuri buvo suteikusi dėl investicijų kitos Susitariančiosios Šalies („antrosios Susitariančiosios Šalies“) teritorijoje, antroji Susitariančioji Šalis pripažįsta:

a) kompensaciją gavusios šalies visų teisių ir pretenzijų perdavimą pirmajai Susitariančiajai Šaliai pagal įstatymą arba teisinį sandorį, ir

b) kad subrogacijos būdu gautomis teisėmis ir pretenzijomis pirmoji Susitariančioji Šalis naudojasi tokiu pat lygiu, kaip ir kompensaciją gavusi šalis.

2. Pirmajai Susitariančiajai Šaliai

a) teisių ir pretenzijų perdavimo aktu gautų teisių ir pretenzijų atžvilgiu, ir

b) ryšium su tokiomis teisėmis ir pretenzijomis gautų išmokų atžvilgiu

suteikiamas toks pats režimas, koks pagal šią Sutartį buvo suteiktas kompensaciją gavusiai šaliai už padarytas investicijas ir su jomis susijusias pajamas.

3. Bet kurie mokėjimai, kuriuos gauna pirmoji Susitariančioji Šalis nekonvertuojama valiuta ryšium su įgytomis teisėmis ir pretenzijomis, turi būti laisvai prieinami pirmajai Susitariančiajai Šaliai tam, kad būtų galima panaudoti bet kokioms išlaidoms antrosios Susitariančiosios Šalies teritorijoje.

7 straipsnis

Ginčai tarp vienos Susitariančiosios Šalies ir kitos Susitariančiosios Šalies investitoriaus

1. Pranešimas apie ginčą, kilusį dėl investicijų tarp vienos iš Susitariančiųjų Šalių ir kitos Susitariančiosios Šalies investitoriaus, pateikiamas raštu. Jame investitorius turi pateikti Susitariančiajai Šaliai, kurios teritorijoje atlikta investicija, išsamią informaciją. Jeigu įmanoma, šalys stengiasi išspręsti nesutarimus draugiško susitarimo būdu.

2. Jei po raštiško pranešimo, nurodyto šio straipsnio 1 dalyje, tokio ginčo nepavyko išspręsti per šešis mėnesius, bet kuriai šaliai paprašius ir pagal investitoriaus pasirinkimą ginčas gali būti perduotas spręsti:

– ad hoc arbitražiniam teismui, sudaromam pagal Jungtinių Tautų tarptautinės prekybos teisės komisijos (UNCITRAL) arbitražo taisykles, priimtas 1976 m. Jungtinių Tautų Generalinėje Asamblėjoje; arba

– Tarptautiniam investicinių ginčų sprendimo centrui (ISCID), veikiančiam pagal 1965 m. Vašingtone pasirašytą Konvenciją dėl investicinių ginčų tarp atskirų valstybių ir kitų valstybių piliečių sprendimo, pagal ISCID Arbitražo teismo tvarkos taisykles, jeigu abi Susitariančiosios Šalys yra prisijungusios prie šios Konvencijos.

3. Susitariančioji Šalis, kuri yra ginčo dalyvė, negali nė vienoje arbitražo proceso stadijoje ar vykdamas sprendimą remtis tuo, kad investitorius jau gavo pagal draudimo sutartį kompensaciją, apimančią visus arba dalį padarytų nuostolių.

4. Arbitražo sprendimai bus galutiniai ir privalomi abiems ginčo šalims. Kiekviena Susitariančioji Šalis vykdydys sprendimus pagal savo įstatymus ir pagal 1958 m. Niujorko Konvenciją dėl užsienio arbitražinių sprendimų pripažinimo ir vykdymo, jeigu abi Susitariančiosios Šalys yra šios Konvencijos narės. Arbitražo teismas vyks trečiojoje valstybėje, kuri yra Niujorko Konvencijos narė.

8 straipsnis

Ginčai tarp Susitariančiųjų Šalių

1. Bet kuris ginčas tarp Susitariančiųjų Šalių dėl šios Sutarties aiškinimo ar taikymo, kiek tai įmanoma, sprendžiamas diplomatiniais kanalais.

2. Jeigu Susitariančiosios Šalys negali susitarti per šešis mėnesius nuo ginčo tarp jų pradžios, tai jis, bet kuriai Susitariančiai Šaliai paprašius, gali būti perduotas arbitražiniam teismui.

3. Arbitražo teismas sudaromas kiekvienu atskiru atveju tokiu būdu. Susitariančiosios Šalys per 2 mėnesius nuo datos, kai viena iš Susitariančiųjų Šalių gavo pranešimą iš kitos Susitariančiosios Šalies apie prašymą ginčą spręsti arbitražui, kiekviena Susitariančioji Šalis paskiria po vieną arbitražo narį. Šie du arbitražo nariai dviejų mėnesių laikotarpiu išsirenka trečiąjį arbitražo narį, kuris yra trečiosios valstybės pilietis. Trečiasis arbitražo narys, pritarus abiem Susitariančiosioms Šalims, tampa arbitražo teismo Pirmininku.

4. Jeigu per laikotarpį, nurodytą šio straipsnio 3 dalyje, arbitražo teismas nebuvo sudarytas ir nesant kito Susitariančiųjų Šalių susitarimo, bet kuri Susitariančioji Šalis gali kreiptis į Tarptautinio Teismo prezidentą su prašymu atlikti reikiamus paskyrimus. Jeigu Prezidentas yra vienos iš Susitariančiųjų Šalių pilietis arba negali atlikti minėtos funkcijos dėl kitų priežasčių, teisė atlikti reikalingus paskyrimus suteikiama Tarptautinio Teismo viceprezidentui. Jeigu Viceprezidentas yra vienos iš Susitariančiųjų Šalių pilietis arba jis taip pat negali atlikti nurodytų funkcijų, tai atlikti reikalingus paskyrimus prašomas vyriausiasis Tarptautinio Teismo narys, kuris nėra nė vienos iš Susitariančiųjų Šalių pilietis.

5. Arbitražas, vadovaudamasis šios Sutarties nuostatomis ir tarptautinės teisės normomis, pats nustato savo darbo tvarką. Arbitražas sprendimus priima balsų dauguma. Arbitražo sprendimai yra galutiniai ir privalomi abiem Susitariančiosioms Šalims.

6. Kiekviena Susitariančioji Šalis apmoka savo teismo nario ir jos atstovavimo arbitražo procese išlaidas; arbitražo Pirmininko ir kitas išlaidas abi Susitariančiosios Šalys dengia po lygiai. Tačiau arbitražo teismas gali nuspręsti, kad didesnę išlaidų dalį padengs viena iš Susitariančiųjų Šalių, ir toks sprendimas privalomas abiem Susitariančiosioms Šalims.

9 straipsnis

Didesnio palankumo sąlygos

Jeigu vienos Susitariančiosios Šalies vidaus įstatymai arba įsipareigojimai pagal tarptautinę teisę, galiojantys dabar ar priimti vėliau, teikia kitos Susitariančiosios Šalies investicijų investicijoms palankesnes sąlygas, negu šios Sutarties nuostatos, tai taikomos tos palankesnės sąlygos.

10 straipsnis

Konsultacijos ir pasikeitimas informacija

Bet kurios Susitariančiosios Šalies prašymu kita Susitariančioji Šalis nedelsdama turi sutikti surengti derybas dėl šios Sutarties nuostatų aiškinimo ar taikymo. Bet kurios Susitariančiosios Šalies prašymu turi būti keičiamasi informacija, susijusia su įstatymais, norminiais aktais, sprendimais, administracine praktika arba procedūromis, ar politika, kurią kita Susitariančioji Šalis gali taikyti šioje Sutartyje aptartoms investicijoms.

11 straipsnis

Sutarties taikymas

Šios Sutarties nuostatos nuo jos įsigaliojimo momento taikomos ir investicijoms, vienos Susitariančiosios Šalies investicijų atliktoms kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje pagal jos įstatymus nuo 1991 m. gruodžio 16 d.

12 straipsnis

Pataisos

Šios Sutarties įsigaliojimo metu ar bet kuriuo metu vėliau šios Sutarties nuostatos gali būti keičiamos abiejų Susitariančiųjų Šalių tarpusavio susitarimu. Pataisos įsigalioja tada, kai Susitariančiosios Šalys praneša viena kitai apie visų šių pataisų įsigaliojimui reikalingų konstitucinių procedūrų įvykdymą.

13 straipsnis

Sutarties įsigaliojimas, trukmė ir nutraukimas

1. Susitariančiosios Šalys apsieičia notomis apie tai, kad visi konstituciniai reikalavimai, numatyti kiekvienos iš Susitariančiųjų Šalių nacionalinių įstatymų šios Sutarties įsigaliojimui, yra įvykdyti.

Ši Sutartis įsigalioja paskutinės notos gavimo dieną.

2. Sutartis sudaryta dešimties metų laikotarpiui. Pasibaigus šiam dešimties metų laikotarpiui, ši Sutartis bus kiekvieną kartą automatiškai pratęsiama sekantiems penkerių metų laikotarpiais, jeigu nė viena iš Susitariančiųjų Šalių, likus dvylikai mėnesių iki šios Sutarties galiojimo pabaigos, raštu nepraneš kitai Susitariančiajai Šaliai apie savo norą nutraukti Sutartį.

3. Investicijoms, atliktoms iki šios Sutarties nutraukimo, dar 10 metų nuo Sutarties nutraukimo tebegalioja šios Sutarties 1-12 straipsnių nuostatos.

Sudaryta Alma Atoje 1994 m. rugsėjo 15 d. dviem egzemplioriais lietuvių, kazachų ir rusų kalbomis, visi tekstai vienodos galios. Kilus nesutarimams dėl šios Sutarties nuostatų aiškinimo, Susitariančiosios Šalys remsis tekstu rusų kalba.

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBĖS VARDU

KAZACHSTANO RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBĖS VARDU

---

*
_ Ratifikuota Lietuvos Respublikos Seime 1995 03 14 (Nr. I-812)